

مدلسازی تعیین میزان مناسبت کاربری اراضی با استفاده از روشهای تصمیم گیری چند معیاره مکانی

مهرنوش بختیاری فر، دکتر محمد سعدی مسگری، مهندس محمد کریمی
دانشکده مهندسی نقشه برداری - دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
آدرس: تهران- خ ولیعصر- خ میر داماد- روبروی ساختمان اسکان- تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۷۹۴۷۳

Mehrnoosh_bakhtiary@yahoo.com , mesgari@kntu.ac.ir , mkarimi@kntu.ac.ir

چکیده

در چند دهه اخیر افزایش جمعیت، توسعه شتابان صنعتی، استفاده نامطلوب از سرزمین، توسعه بخشی و... استفاده پایدار از منابع مختلف کشور را با مشکلات فراوان روبه رو ساخته است. رویکرد آمایش سرزمین که از تلاقی سه حوزه اصلی دانش اقتصاد، جامعه شناسی و جغرافیا حاصل می گردد، در تلاش است که فضای حاصل از تعامل دو عنصر انسان و فعالیت در محیط را بگونه ای سازماندهی نماید که پایداری توسعه در ابعاد گوناگون حاصل گردد. ماهیت مکان مرجع بودن مطالعات آمایش سرزمین از یک طرف و تصمیم گیری در چندین بعد محیطی، اقتصادی و اجتماعی از طرف دیگر، استفاده از روشهای تصمیم گیری چند معیاره مکانی (SMCDA) را در این خصوص ضروری ساخته است.

یکی از مسائل مهم در آمایش سرزمین، تعیین مناسبت کاربری اراضی می باشد. در این مسئله بایستی با توجه به معیارهایی محیطی از جمله شیب، ارتفاع، جهت شیب، اقلیم، فرسایش، قابلیت اراضی، خاک و همچنین فاکتورهای اقتصادی و اجتماعی، بهترین کاربری را برای هر واحد از زمین تعیین نمود. در این تحقیق با توجه به معیارهایی محیطی و بر اساس چهار روش تصمیم گیری مکانی شامل TOPSIS، ELECTRE، SAW و AHP مدل مناسبت کاربری ها توسعه یافته است. به این ترتیب می توان گفت که توسعه مدل مفهومی مناسبت کاربری سرزمین به کمک SMCDA در این تحقیق مد نظر قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: آمایش سرزمین، تصمیم گیری چند معیاره مکانی، تناسب کاربری، سیستم اطلاعات جغرافیایی.